

INFOLEX.LT > Dar viena diskusija dėl Valstybinės kalbos įstatymo projekto

 infolex.lt/portal/start.asp

Aktualijos

Dar viena diskusija dėl Valstybinės kalbos įstatymo projekto

2015.02.05 , VšĮ "Europos Žmogaus Teisių Fondas"

Kiek įdomu:

1 2 3 4 5

Š.m. vasario 5 d., ketvirtadienį Seime įvyko Švietimo, mokslo ir kultūros komiteto ir Valstybinė lietuvių kalbos komisijos organizuota konferencija „Valstybinės kalbos įstatymo dvidešimtmetis“. Konferencijos pranešėjai ir dalyviai aktyviai diskutavo dėl poreikio priimti naują teisės aktą, reglamentuojantį valstybinės kalbos statusą. Tokį poreikį pasisakiusieji grindė besikeičiančia visuomene ir visuomenės poreikiais, mažėjančiu jaunimo raštingumo lygiu, o taip pat naryste Europos Sąjungoje. Nepaisant dabartinės situacijos aptarimo, netruko ir deklarytvių pasisakymų apie kalbos išsaugojimą ir atsirandančias grėsmes jai, o taip pat apie teisės aktų įgyvendinimo sunkumus.

Valstybinės lietuvių kalbos komisijos pirmininkė doc. dr. Daiva Vaišnienė atkreipė dėmesį, kad į 2013 m. Seime užregistruotą Valstybinės kalbos konstitucinio įstatymo projektą yra perkelta daug neretai neįgyvendinamų ar net neįgyvendintinų nuostatų iš šiuo metu galiojančių teisės aktų. Komisijos pirmininkė pažymėjo, kad tik 2013 m. pavyko įgyvendinti nuostatą dėl juridinio asmens pavadinimo atitikties lietuvių bendrinės kalbos normoms. Nors Komisijos pirmininkė ir pateikė Estijos pavyzdį, kai 67 policijos pareigūnai buvo nubausti už netinkamą valstybinės kalbos mokėjimą, tačiau pripažino, kad ne baudomis turėtų būti sprendžiami valstybinės kalbos klausimai, o kūriant darnią teisinę bazę, lanksčią kalbos politiką ir skatinant kultūros įvairovę. Taip pat EFHR nuomone, valstybinės kalbos apsauga turi būti vykdoma skatinant jos vartojimą, o ne baudžiant.

Prie diskusijos prisijungęs prof. Vytautas Landsbergis pirmasis iš konferencijos dalyvių ir svečių prabilo apie tautinių mažumų keliamus

Naujausios
diskusijos

16:25 [buto
pardavimas](#)
[Civilinė teisė]

16:21 [Dėl
atrankų
prokuratūroje](#) [Kiti
klausimai]

16:20 [Del turto
registracijos](#)
[Civilinė teisė]

15:35 [Statybos
rangos
pažeidimai](#)
[Civilinė teisė]

12:54 [Dėl
gyvenamosios
vietos
deklaracijos](#)
[Administracinė
teisė]

klausimus, kurie turėtų būti nagrinėjami šalia valstybinės kalbos reglamentavimo. EFHR dėkoja gerb. profesorius už šios temos įtraukimą į diskusiją. EFHR jau ne kartą savo straipsniuose akcentavo, kad Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos konstitucinio įstatymo projektas turėtų būti svarstomas atsižvelgiant į visų Lietuvos Respublikos piliečių interesus, t.y. aptariant ir asmenvardžių rašybos, vietovardžių pavadinimų ir tautinių mažumų teisių apsaugos teisinį reguliavimą. Šio projekto spragas įžvelgė taip pat LR Seimos Europos teisės ir Teisės departamentai savo išvadosė.

Tačiau EFHR apgailestauja, kad gerb. Profesorius kelia tik lingvistinius klausimus dėl sąvokų “tautinės mažumos” ir “tautinės bendrijos” ir jų reikšmės, visiškai pamiršdamas apie Lietuvos dar 2000 m. ratifikuotą Tautinių mažumų apsaugos pagrindų konvenciją ir faktą, kad Lietuva jau penktus metus neturi jokio teisės akto, reglamentuojančio tautinių mažumų teises. Prof. Vytauto Landsergio pasisakymai apie tautinių mažumų privilegijas ir galimą lietuvių diskriminaciją dar kartą patvirtina faktą, kad sąmoningumo ir pagarbos stoka visų Lietuvos piliečių atžvilgiu skatina nesantaiką ir jokiū būdu neugdo lojalių valstybės piliečių.

Respublikos Prezidentės vyriausiosioji patarėja Virginija Būdienė priminė Prezidentės pasakymą, kad dėl valstybinės kalbos negali būti jokių politinių sandorių. Šie ir kiti konferencijos svečių teiginiai klaidina Lietuvos visuomenę. Dvikalbiai topografiniai ženklai, originali nelietuviškų asmevardžių rašyba kaip ir kitos tautinių mažumų teisės nepaneigia lietuvių kaip valstybinės kalbos statuso, priešingai – turėtų būti suvokiama kaip sudėtinė Lietuvos Respublikos dalis. EFHR taip pat pritaria LR Seimo nario ir Teisės ir teisėtvarkos komiteto pirmininko Juliaus Sabatausko išsakytai nuomonei, kad Seime užregistruoti du įstatymų projektai dėl asmenvardžių rašybos (EFHR nuomonė dėl pirmojo ir dėl antrojo reglamentuoja nelietuviškų asmenvardžių rašybą, todėl nėra pagrindo kelti klausimos dėl grėsmių lietuvių kalbai.

Nors dauguma konferencijos pranešėjų tvirtino, kad konstitucinio įstatymo nuostatos yra nepagrįstai apipintos baubais ir gąsdinimais, EFHR negali sutikti su šia nuomone. EFHR jau kartą suteikė nemokamą teisinę pagalbą įmonei, kuri gavo Vilniaus miesto savivaldybės administracijos pranešimą pašalinti užrašus, kurie prieštarauja teisės aktams. Tokį pranešimą įmonė gavo dėl to, kad restorane ant salelių užtvarų yra užrašas anglų kalba. Nepaisant to, kad šis užrašas tėra interjero elementas (kaip ir kinų kalbos užrašai ant tapetų ar citatos ant keramikinių plytelių), įmonė buvo įpareigota pateikti pasiaiškinimą, kas jau yra absurdiška. Situaciją tebenagrinėja valstybės institucijos.

Europos žmogaus teisių fondas (EFHR) jau ne kartą atkreipdavo dėmesį, kad, deja, valstybinės kalbos politika, pastaruoju metu yra formuojama ignoruojant tarptautinius įsipareigojimus ir savo valstybės piliečių poreikius. EFHR tikisi, kad kalbininkai, teisininkai ir Seimo nariai minėdami valstybinės kalbos dvidešimtmetį prisimins ne tik lietuvių kalbos svarbą ir nueitą kelią, bet ir visų Lietuvos piliečių teises bei lūkesčius.
EFHR

Naujausi darbo pasiūlymai

[Ieško naujo darbuotojo – Projektų koordinatoriaus \(-ės\)](#)

[Siūlo atlikti praktiką Vilniuje ir Kaune](#)

[Ieško praktikanto \(-ės\) praktikai atlikti](#)

[Skelbiama kandidatų tapti advokato padėjėju atranka](#)

[Advokatės Redos Žabolienės kontora METIDA ieško teisininko](#)

[rodyti viską](#)

Naujienos

- [Užsisakykite ir gausite el. paštą !](#)
-
-
-
-
-

Pastaba:

Teisės portalas INFOLEX Naujienų skyrelyje talpinamos informacijos atžvilgiu yra tik informacijos perdavėjas, bet ne jos autorius, todėl INFOLEX Naujienose pateikiama informacija ir jos pobūdis nepriklauso nuo INFOLEX valios ir šiame skyriuje skelbiami straipsniai nebūtinai sutampa ar išreiškia mūsų poziciją.

INFOLEX kūrybinė grupė

© UAB Lexnet
tel. (8-5) 277 9832, faks. (8-5) 277 9831
el. paštas: portalas@lexnet.lt
